

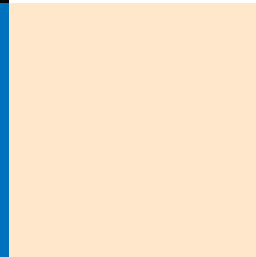
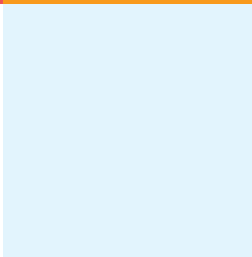
PROVINCIE FLEVOLAND

Sportnota

Tijd voor Sport

Notitie Sportbeleid Flevoland 2005-2008

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	3
1. Provinciaal Perspectief	4
1.1. Update	4
1.2. Doelstelling	6
2. Sport en de Samenleving: Trends	7
3. Sport in Nederland	9
4 Flevolands Sportbeleid 2005-2008	13
4.1 Speerpunten	13
4.2 Algemeen beleid Sport Service Flevoland	16
4.3 Sportstimulering	17
4.3.1 Sportstimuleringsbeleid	17
4.3.2 Subsidievoorwaarden: Sportmanifestaties en Sportaccommodaties	18
4.4 Financieel kader	20
Bijlage 1	22
Beleidsregel Sportmanifestaties Flevoland	
Bijlage 2	24
Beleidsregel Sportaccommodaties Flevoland	
Bijlage 3	26
Samenvattend verslag van de hoorzitting sportbeleid d.d. 19 januari 2004	
Colofon	28

Voorwoord

Als gedeputeerde Sport presenter ik u hierbij, mede namens Provinciale Staten, het nieuwe sportbeleid van de provincie Flevoland. Meer dan voorheen hebben wij het standpunt ingenomen dat sport veel meer is dan een vorm van vrijetijdsbesteding en een plezierige bezigheid. Sporten en bewegen is leuk maar vooral ook gezond voor lijf en leden. De rijksoverheids campagne FLASH!, waarbij de bevolking wordt aangespoord dagelijks ten minste 30 minuten te lopen, fietsen, zwemmen of intensiever sporten, steunen wij dan ook van harte.

Duizenden Flevolandse beëven zich wekelijks naar het sportveld, de sporthal of de sportschool. Honderden leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs worden lichamelijk uitgedaagd in de gymzaal. Het goede is dat sporten naast een lichamelijke ook een mentale uitdaging is. Je hoeft maar even naar sporters te kijken die een wedstrijd spelen, en je ziet dat mensen bevlogen zijn om het spel te winnen, blij worden van een goede samenwerking en met de resultaten, boos zijn als het even tegenzit en verdrietig. Ik heb het hier over emoties, maar ook over normen en waarden en zelfontplooiing. In deze nota kunt u hier meer over lezen.

In de topsport, die zich in Flevoland steeds prominenter manifesteert, zie je ultieme krachts-inspanningen gekoppeld worden aan het uiterste van mentale vermogens. Juist hierom zien wij topsporters als stimulerende en aansprekende voorbeelden voor jongeren, voor gezond, plezierig en sportief uitdagend gedrag.

Hoe deze nota tot stand is gekomen, kunt u in de Inleiding zien. Voor de provincie Flevoland was dit een pilot-project. Het betekende een nieuw samenspel tussen Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de betrokken ambtenaren in een gedualiseerde constellatie. Een van de kenmerken van deze aanpak was dat Provinciale Staten door middel van een "hoorzitting" deskundigen uit de Flevolandse sportwereld hebben geraadpleegd. Op basis van de inbreng van deze deskundigen (sportverenigingen, topsporters, Sport Service Flevoland en sportambtenaren) hebben Provinciale Staten de belangrijke onderdelen voor de sportnota vastgesteld. Het feit dat deze nota nu bij u ligt en naar mijn mening een goed en representatief product is, betekent dat de pilot geslaagd is.

Tijd voor sport. Deze ogenschijnlijk eenvoudige titel komt voort uit het volgende: allereerst zult u lezen dat het sporten hevige concurrentie ondervindt van andere vrijetijdsbestedingen. Zo vanzelfsprekend als het voorheen was om lid te zijn van een sportvereniging is het niet meer. Ons beleidsstandpunt dat wij vooral jongeren, ouderen, allochtonen en mensen met een beperking stimuleren om te gaan sporten hangt met het eerstgenoemde feit samen. Het is tijd dat ook deze bevolkingsgroepen gaan sporten. Tenslotte geeft de titel de ambitie van het provinciaal bestuur weer. Flevoland, de sportiefste provincie van Nederland! Wij zien sport als een belangrijk onderdeel van de samenleving en van het samenleven, met andere woorden: deelname aan (en het genieten van) sport is een belangrijke voorwaarde voor de sociale kwaliteit van de maatschappij.

Na het op deze plaats bedanken van een ieder die een bijdrage heeft geleverd aan de inhoud en opmaak van deze nota, wens ik u veel sportiviteit toe!

John Bos

Inleiding

De voorliggende notitie Tijd voor Sport is de formulering van het provinciaal sportbeleid voor de jaren 2005 tot en met 2008.

Het huidige provinciaal sportbeleid is gebaseerd op de sportnota uit 1997. We hebben geconstateerd dat deze aan herziening toe was om een aantal redenen. Ten eerste was er de impuls van de breedtesport. Deze stimuleringsimpuls geeft sinds enkele jaren belangrijke voeding aan thema's die in de sportwereld actueel zijn, zoals verenigingsondersteuning en het stimuleren van sportdeelname.

Ten tweede de actualiteit. Er zijn specifieke trends als individualisering en de concurrentieslag om de vrije tijd die landelijk en daardoor ook in Flevoland een stempel drukken op de sportinfrastructuur, de sportbeleving en de sportdeelname. Deze trends hebben in zekere mate zorgwekkende gevolgen en ze hebben invloed op de welzijnsbeleving van inwoners van Flevoland. Dat vraagt om specifiek beleid van de provincie. De provincie Flevoland heeft (de bevordering van de) sociale kwaliteit hoog in het vaandel staan; sport vormt daar een belangrijk onderdeel van.

Specifiek beleid van de provincie komt onder meer tot uitdrukking in een van de belangrijkste beleidsinstrumenten van de provincie, de subsidieregelingen. De in 1999 opgestelde subsidieregelingen (beleidsregels Sportmanifestaties en Sportaccommodaties) dienden aangepast te worden aan de sturing die de provincie wil geven.

Ten slotte is het de taak van de provincie om beleid te ontwikkelen die het uitvoeringsbeleid van Sport Service Flevoland, de provinciale steunfunctie-instelling, een fundament geeft.

Deze beleidsnota is tot stand gekomen via een dual traject, wat betekent dat Provinciale Staten een belangrijke rol hebben gespeeld in de totstandkoming van deze nota. Het College heeft het besluit genomen de nota voor sportbeleid van 1997 te herzien en opnieuw op te stellen. De Statencommissie (vakcommissie samengesteld uit leden van Provinciale Staten) oefende haar invloed op de nota uit in onder meer een discussievolle commissiebijeenkomst en door het organiseren van een raadpleging. Bij deze raadpleging werden deskundigen uit het sportveld gehoord, zoals topsporters en topclubs, verenigingsvertegenwoordigers, gemeentelijk sportambtenaren en Sport Service Flevoland. Vervolgens stelde de commissie het beleidskader voor de nota vast. Gedeputeerde Staten heeft dit kader ingevuld en ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd.

Deze notitie begint met een kort beeld van de huidige stand van zaken in de Flevolandse sportwereld. Aansluitend volgt een weergave van trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de (beoefening van de) sport. Daarbij zijn ook landelijke beleidslijnen opgenomen. Het Flevolandse beleid is mede hierop gebaseerd. In het laatste hoofdstuk wordt het provinciaal beleid voor de jaren 2005-2008 uiteengezet. Expliciete keuzes die de provincie heeft gemaakt worden gevolgd door aangescherpte beleidslijnen en –instrumenten. In de bijlagen zijn de voorwaarden voor het toepassen van deze instrumenten uitgewerkt.

Daar deze notitie mede tot stand is gekomen door de bijdrage van de deskundigen uit het veld, is als laatste bijlage een samenvatting opgenomen. Deze samenvatting geeft weer wat door deze deskundigen naar voren is gebracht als onderwerp waar de provincie aandacht aan zou moeten besteden.

1

Provinciaal perspectief

Voor een overzicht van het provinciaal perspectief wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan enkele opvallende thema's. De doelstelling van het provinciaal beleid 2005-2008 is geformuleerd in de laatste subparagraaf.

1.1 Update

Uit de gegevens van Sport Service Flevoland blijkt dat er momenteel 467 sportverenigingen in Flevoland bestaan. Hoeveel leden hierbij zijn aangesloten is niet precies bekend, maar kan worden geschat op bijna 108.000. Dat het aantal verenigingen in zes jaar met 15 is gestegen, en niet meer, is gelegen in het feit dat veel verenigingen zijn gefuseerd tot omniverenigingen.

Inwoners van Flevoland waarderen de aanwezige sportaccommodaties en het sportaanbod overwegend positief. Zorgwekkend is echter dat vooral in de twee grote steden van dit gebied het gebrek aan sportvoorzieningen en van kader bij de grotere sportverenigingen leidt tot wachtlijsten¹⁾. Uit onderzoek blijkt dat er momenteel een tekort aan sportvoorzieningen is en dat dit de komende jaren nog manifester zal worden. Deze gegevens vragen om een pro-actieve opstelling.

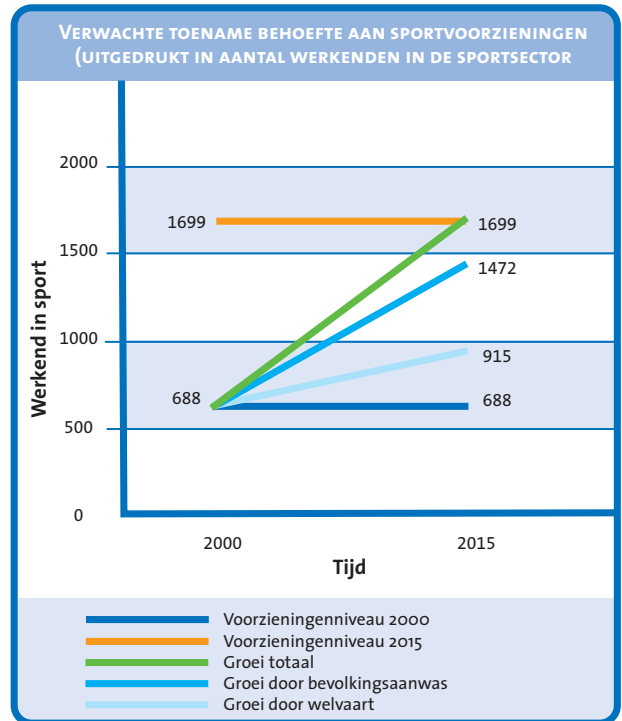
Het in 2001 uitgevoerde onderzoek "Voorzieningsniveau Flevoland in breder perspectief" (ABF Research), geeft aan dat er in 2000 een tekort van 2% aan sportvoorzieningen was. In 2015 zullen de voorzieningen op het terrein van sport met 146% moeten zijn toegenomen om tegemoet te komen aan de vraag van de bevolking²⁾. Niet alleen zal het aantal Flevolandse toenemen, volgens het in het voornoemde onderzoek gebruikte groei-model zal ook de behoefte van de bevolking aan sportvoorzieningen groeien. Deze behoeftegroei wordt veroorzaakt door een welvaartsstijging die gepaard gaat met economische groei.

In 2000 waren er 317.200 Flevolandse, voor 2015 is dit aantal voorspeld op circa 421.000. De gemeente Almere neemt het grootste deel van de groei voor haar rekening.

1) Bron: Sport Service Flevoland

2) Tekort is gebaseerd op het CPB-groei-model European Coördination (2% economische groei). Er wordt in het onderzoek gesteld dat de behoefte aan sportvoorzieningen in bepaalde mate gerelateerd is aan economische groei. Demografische en welvaartsontwikkelingen zorgen er zo voor dat de absolute behoefte aan voorzieningen toeneemt.

3) Centraal Bureau voor de Statistiek. Voorburg/Heerlen 2003.

In het model hierboven wordt weergegeven hoe de behoefte aan voorzieningen groeit. Dit is door ABF Research uitgedrukt in het aantal werkenden in de sportsector. In het genoemde onderzoek zijn hieraan percentages toegekend.

Ten eerste stijgt de behoefte door de toename van de bevolking. De economische groei en welvaartsstijging tot aan 2015 is debet aan een extra behoefte aan sportvoorzieningen ten opzichte van de behoefte in 2000. Opgeteld vormt dit een totaal aan behoeftegroei. De onderste gestreepte lijn geeft het voorzieningsniveau van 2000 weer. De bovenste de verwachte behoefte van 2015. Deze komt tot stand komt door de factor bevolkingsgroei en de factor welvaartsgroei.

Het tekort aan voorzieningen heeft, althans tot 1999, niet geleid tot een achterstand in deelname aan (georganiseerde) sport. Uit onderzoek van het SCP blijkt dat met

een percentage van 34% van de bevolking dat lid is van een vereniging Flevoland rond het gemiddelde van Nederlandse provincies zit. Het CBS heeft becijferd dat van het deel van de bevolking van boven de 18 jaar 27% lid is van een sportvereniging³). Dit is een lichte daling ten opzicht van de twee voorgaande jaren.

De Hulpverleningsdienst Flevoland (voorheen GGD Flevoland), heeft in 2001 en 2002 onderzoek gedaan naar sport- en bewegingsactiviteiten van inwoners van de provincie. Hieronder zullen de resultaten van deze onderzoeken worden weergegeven. Deze zijn zowel onder jongeren specifiek (12 tot en met 23 jaar) als onder inwoners in het algemeen gehouden. Over sport en bewegen zegt de Hulpverleningsdienst Flevoland: *“Onvoldoende lichaamsbeweging vormt een onafhankelijke risicofactor voor een groot aantal chronische ziekten. Voldoende bewegen kan de gezondheid en lichamelijke fitheid in stand houden, dan wel bevorderen. Het is vastgesteld dat te weinig lichamelijke activiteiten de kans op vroegtijdige sterfte (...) verhoogt”*.⁴⁾

Tabel Sport- en/of bewegingsactiviteiten van volwassenen per week in percentages (N=5600)⁵⁾

	ALMERE	DRONTEN	LELYSTAD	NOP	URK	ZEEWOLDE	FLEVOLAND
Zelden of nooit	41	37	45	43	55	34	4
Minder dan 1 x	10	10	10	9	10	11	10
1 keer	23	26	21	27	21	25	23
2-4 keer	21	24	19	18	11	26	21
Meer dan 4 x	5	3	4	4	3	4	4

Tabel Aantal jongeren dat alles bij elkaar aan sport doet⁶⁾

	ALMERE	DRONTEN	LELYSTAD	NOP	URK	ZEEWOLDE	FLEVOLAND
Iedere dag	13,0	14,4	14,5	13,3	17,4	13,8	13,8
Meerdere keren per week	37,9	37,4	36,2	35,0	28,8	42,9	36,9
1x per week	21,1	19,0	18,8	23,6	23,8	20,1	20,9
Minder dan 1x per week	10,6	12,0	12,2	12,6	12,8	9,9	11,4
Nooit	17,4	17,8,2	18,3	15,5	17,1	13,2	17,0

De Hulpverleningsdienst Flevoland heeft de gegevens uitgesplitst per gemeente, waardoor interessante verschillen zichtbaar worden gemaakt. Zo wordt er in Zeewolde bijvoorbeeld meer (georganiseerd dan wel ongeorganiseerd) gesport dan op Urk. De belangrijkste cijfers zijn echter de deelname aan sport. Het blijkt dat 1 op de 6 jongeren (17%) nauwelijks aan sport doet. Bij volwassenen ligt dit percentage beduidend hoger: 42% van de inwoners blijkt volgens deze representatieve steekproef nooit of zelden te sporten. Voor de grootste groepen allochtonen in Flevoland ligt dit percentage gemiddeld op 60%.

- 4) Kemper et al., 2000 in Turken, Marokkanen, Antillianen, Arubanen Gezond en Wel? Flevolandse gezondheids- en welzijnsenquête 2002-2003. Hulpverleningsdienst Flevoland.
- 5) Focus op Flevolandse. Volwassenenenquête 2001 Flevoland. GGD Flevoland.
- 6) Jongeren in 't vizier. Jongerenenquête 2002 Flevoland. Hulpverleningsdienst Flevoland.

1.2 Doelstelling

De Welzijnswet 1994 geeft de richting aan van de taak die de provincie in het welzijns- cq. sportbeleid, is toebedeeld. Artikel 4, lid 2: "Tot de verantwoordelijkheid van de provincie behoort het beleid inzake het steunfunctiewerk". Er is ook ruimte om eigen beleid te ontwikkelen. De provincie kan beleid voeren ten aanzien van steunfunctiewerk en uitvoerend werk indien dit in overeenstemming is met betrokken gemeenten (Artikel 4, lid 4). In het rijksportbeleid wordt deze taakverdeling tussen gemeenten, rijk en provincie eender gehanteerd.

In de Flevolandse praktijk betekent deze taakverdeling dat de provincie verantwoordelijk is voor het beleid ten aanzien van Sport Service Flevoland en de werkzaamheden die deze steunfunctie-instelling ter stimulering van de sport en sportdeelname uitvoert. Deze taak van de provincie vraagt om sturing, toetsing en controle. Daarnaast zijn in de inleiding elementen beschreven die vragen om herziening van het huidige provinciale beleid: de breedtesportimpuls en actuele trends in sportbele-

ving en in de maatschappelijke ontwikkeling en participatie.

In deze notitie wordt daarom de volgende doelstelling gehanteerd voor het bepalen van het provinciaal beleid: **De provincie wil bijdragen aan een goed en uitdagend sportklimaat en daarmee bijdragen aan de sociaal-maatschappelijke kwaliteit van de samenleving.** In de volgende paragrafen wordt deze doelstelling gespecificeerd.

SAMENVATTING HOOFDSTUK 1

Er is een groot aanbod van sport in Flevoland, maar het sportvoorzieningsniveau dient sterk te groeien om te kunnen voorzien in de toenemende behoefte. Jongeren sporten in Flevoland meer dan volwassenen: 83% vs. 58%. Dit betekent dat respectievelijk 17% en 42% nooit sport. De provincie Flevoland heeft voor de periode 2005-2008 de doelstelling om bij te dragen aan een goed en uitdagend sportklimaat, en wil op deze wijze een aandeel leveren aan de sociale kwaliteit van de samenleving.

2

Sport en de samenleving: Trends

“...er is sprake van wat door de sportonderzoeker Crum (1991) als ‘versporting’ wordt aangeduid. Steeds grotere groepen doen aan sport. Niet langer is sport voorbehouden aan een elite van hoger opgeleide jonge mannen. Sport wordt in toenemende mate bedreven door jong én oud, man én vrouw, rijk én arm. Sporten moet. Sport is onderdeel van een fitte en actieve ‘lifestyle’ (Van Hilvoorde 2002). Het staat voor een gezond, succesvol en verantwoord bestaan. Aspecten van de sport, zoals kleding en taalgebruik, sippelen daarbij door naar andere maatschappelijke praktijken. Gympies draagt tegenwoordig iedereen en vrijwel iedereen is ook buiten de sport wel eens een gele kaart voorgehouden, ‘getackeld’ of onsportief gedrag verweten. Sportprogramma’s behoren tot de best bekeken programma’s op de televisie, en de producten waarmee mensen zich tijdens het sporten omringen hebben van de sport een serieuze miljardenindustrie gemaakt. Voor de overheid geldt sport als een belangrijk middel om de gezondheid van burgers te verbeteren, om de cohesie van de samenleving te versterken, en om Nederland als hoogontwikkeld en succesvol land op de economische wereldkaart te zetten (VWS 1996, 1999, 2001)”

Uit: Rapportage Sport 2003, p 3-4, Sociaal Cultureel Planbureau.

Bovenstaand citaat geeft, met een historisch perspectief, het belang aan dat sport anno 2004 in deze samenleving heeft. Sport dringt door tot alle lagen, geledingen en uit hoeken van de maatschappij. Slechts een kleine minderheid laat zich door sport onberoerd. En dan nog – welke puber wordt niet aangesproken door grote merken als Nike en Adidas? Zelfs aansprekende rock-, pop- en r&b-groepen verbinden zich aan een sportmerk. Ook in dat opzicht maakt het deel uit van een ‘lifestyle’.

Sporten is voor de meeste van ons een vrijetijdsbesteding. Echter, niet alleen is de hoeveelheid beschikbare vrije tijd in 25 jaar met enkele uren per week gedaald⁷⁾, er is ook sprake van grotere concurrentie om de beschikbare uren van de consument. Daarom moeten keuzes gemaakt worden. En dat gaat gepaard met een grotere

spanning (stress), die zich ook in de leefwereld van de vrije tijd manifesteert.

Tegelijkertijd kan gesteld worden dat de consument kritischer is geworden. Aan de ene kant is de consument passief, wat zich uit in de uren die aan televisiekijken en computeren worden besteed. Aan de andere kant is de consument ‘uitgaander’ geworden. En in die uitgaande vrijetijdsbesteding is de consument op zoek naar belevenissen, unieke ervaringen (Pine en Gilmore 1999 in SCP 2003). Ook de beleving van sport raakt daaraan onderhevig. Uitdagende en avontuurlijke sporten als rafting, canyoning, snowboarden en kite-surfing winnen terrein in de bewegingswereld. Het hedonistische element van de individualistische samenleving draagt bij aan de ‘cosmetische sport’, met als motief verbetering van het uiterlijk en ook gezondheid – geldig voor jongeren en ouderen. De sportindustrie speelt hierop in door haar producten als lifestyle-elementen te presenteren.

Een individualistische samenleving, gecombineerd met een groter bestedingspatroon, een uitdijende vrijetijdsindustrie en een krappere wordende ruimte voor vrijetijdsbesteding, lijken alle factoren die bijdragen aan een afnemende belangstelling om zich te binden aan een vereniging. Voor de (georganiseerde) sportsector is dit bedreigend, voor sporten in het algemeen niet noodzakelijkerwijs. Sport en bewegen wordt minder traditioneel, en wellicht meer op hedendaagse wijze beoefend.

In demografisch perspectief wordt de sportwereld uitgedaagd door een toenemende vergrijzende bevolking en door het aandeel etnische minderheden. Nog steeds blijkt de sportdeelname van de laatstgenoemde groep relatief een kleiner aandeel in het totaal te hebben en dat geldt in het bijzonder voor Turkse en Marokkaanse inwoners⁸⁾. De toename van ouderen leidt tot een grotere afname van recreatiesport. Het is aan de sportverenigingen om een aantrekkelijk aanbod te creëren voor alle groepen.

De sportvereniging ziet zich met een aantal ontwikkelingen geconfronteerd. Aan de ene kant lijken die bij te dra-

7) *Daling vrije tijd onder meer door gestegen persoonlijke tijd: wassen, kleden, slapen en eten. Rapportage Sport 2003. o.m. pag. 21. Sociaal en Cultureel Planbureau. Den Haag. 2003.*

8) *Ibid. Onder meer gebaseerd op cijfers uit 1999 van het SCP. Deze cijfers komen overeen met gegevens verkregen uit andere onderzoeken.*

gen aan afbrokkeling van de traditionele vereniging. Aan de andere kant wordt de vereniging genoodzaakt te professionaliseren.

Wetgeving is uitgebreider geworden voor sportverenigingen, voor onder meer hygiëne (denk aan legionella) en horeca (een inkomstenbron die door de reguliere horeca wordt gezien als oneerlijke concurrentie). Het lijkt in toenemende mate zo te zijn dat amateur-organisaties, wat sportverenigingen vaak zijn, moeten voldoen aan eisen die aan het reguliere bedrijfsleven worden gesteld. Gezien de aard van de organisaties kost het veel moeite (en geld) om aan deze eisen te kunnen voldoen. Vertegenwoordigers van Flevolandse sportverenigingen hebben aangegeven dit als een van de grootste hindernissen te ervaren.

Het grootste probleem voor een sportvereniging is echter vrijwilligers, wat hierboven al kort is beschreven. Er zijn minder mensen bereid zich te binden aan een vereniging om deze operationeel te houden. Mensen die zich wel inzetten, doen dit vaak minder lang dan dat voorheen het geval was. *“De inzet van een vrijwilliger houdt de sport – naast gemeentelijke subsidies – laagdrempelig en betaalbaar, maakt de sportorganisatie tot een maatschappelijke leerschool en draagt bij aan sociale binding”*⁹⁾. De maatschappelijke ontwikkelingen die hiertoe bijdragen zijn hierboven geschetst: er is minder tijd beschikbaar in de vrije uren en de concurrentie voor invulling van die uren is groter geworden. Gesteld kan ook worden dat de waardering voor vrijwilligerswerk, en de bevrediging die het kan opleveren, is verminderd. Mede het tekort aan vrijwilligers zet het Rijk, evenals NOC*NSF, er toe aan om de mogelijkheid te verkennen verenigingen te professionaliseren. Bij een professionele club hoort een goed vrijwilligerspersoneelsbeleid. NOC*NSF lanceerde het idee van clubcoördinatoren. De ‘goedmoedige’ vrijwilliger die overdag werkt en ’s avonds als trainer zijn tijd vult, lijkt haast niet meer te voldoen. De trainer dient deskundig te zijn op vele gebieden: nieuwe sporttechnieken, de werking van het lichaam, contact met ouders, de relatie van de sportvereniging met de buurt, de verschillende groepen die samen trainen, de functie van sport in de sociale context etc. De trainer en de vereniging dragen de verantwoorde-

lijkheid voor de deskundige begeleiding van de sporter. Door opleidingen wordt voorzien in de behoefte aan deskundigheid.

SAMENVATTING HOOFDSTUK 2

Sport is alom tegenwoordig in alle lagen van de maatschappij. Vooral met en door aanverwante merkartikelen is sport een element van en voor een lifestyle geworden. De deelname aan sport ondervindt echter grotere concurrentie van andere vrijetijdsbestedingen. Bovendien is het aandeel vrije tijd in de afgelopen jaren afgenomen. De sportvereniging, sterk afhankelijk van vrijwilligers, ziet dit terug in afnemende belangstelling om lid te worden en als vrijwilliger actief te zijn in en voor de vereniging. Tegelijkertijd ziet de vereniging zich geconfronteerd met uitgebreidere en strengere regel- en wetgeving. Dit is voor verenigingen, ook in Flevoland, een groot probleem. Vrijwilligers moeten steeds deskundiger worden.

De sportwereld staat voor de uitdaging om een aanbod te creëren dat aansluit op de behoefte van de vergrijzende en multiculturele bevolking.

9) *Wat Sport Beweegt*. Ministerie van VWS. p-22. 1996. Den Haag.

3

Sport in Nederland

In “Wat sport beweegt” heeft het Rijk haar beleid uitgeschreven (1996). In de nota wordt de volgende doelstelling gehanteerd: Het, met inachtneming van de intrinsieke waarde, optimaal benutten van de positieve maatschappelijke waarde van sport.

Wat zijn de ‘maatschappelijke waarden van sport’? In de rijksnota wordt gesteld dat het aantal sportbeoefenaren sinds 4 decennia is gestegen naar 50% van de bevolking en dat circa eenderde van de bevolking lid is van een sportvereniging. Het commerciële sportaanbod, zoals fitnesscentra en bowlingbanen, wat wordt geschaard onder de zogeheten anders-georganiseerde sport, heeft jaarlijks meer dan een miljoen bezoekers. De populariteit van sport is mede te meten aan de waardering van het televisieaanbod. In de televisie-toptien staan altijd grote topsporttoernooien zoals de EK’s en WK’s voetbal en Olympische Spelen. Op kantoren en scholen zijn dit soort evenementen en topwedstrijden gespreksonderwerp nummer 1. Sport is ook bij passieve beleving (als je het passief kunt noemen, denkende aan de nu en dan opsteking ‘Oranjekoorts’) een socialiserende factor.

In economisch opzicht heeft sport waarde door een toe-

genomen werkgelegenheid in sport en in aan sport gelieerde bedrijven. De totale bestedingen in de sportsector zijn met miljarden gegroeid. Sponsoring draagt daar in niet geringe mate aan bij. Bedrijven gebruiken sportmanifestaties om bij het publiek (dat live of via media als dagbladen en televisie aanwezig is) hun naamsbekendheid te vergroten en het imago van het bedrijf en de producten te promoten. Sport is gecommercialiseerd.

Grote sportsterren zijn een merk geworden, met consumenten in elke uithoek van de wereld. Topsport en hun populaire beoefenaars zijn, mede door het belangrijke eerder genoemde ‘lifestyle’-element, een belangrijk voorbeeld voor jongeren. Welke jongen wilde geen tweede Gullit of Van Basten of Pierre van Hooijdonk worden? Wie sprak de stoere opstelling van Agassi niet aan? En welk emanciperend en stimulerend effect hebben de uitdagende tennissende zusjes Williams? Met de successen van zwemmers Pieter van den Hoogeband en Inge de Bruijn is er een golf van aanmeldingen bij zwemverenigingen opgeworpen, waardoor Eindhoven ‘Swimcity’ van Nederland leek te worden. Topsport als inspiratiebron voor breedtesport. Breedtesport als noodzakelijke voedingsbodem voor topsport. Overigens is de relatie tussen media-aandacht voor topsporten en stijging van leden bij de desbetreffende sport nauwelijks aanwezig¹⁰⁾. Een groot deel van het sportpubliek is al sporter. De topsport kan in dit mediatijdperk en de daaraan gekoppelde financiën niet zonder groot publiek. De betekenis van breedtesport als aanvoerfunctie voor topsport is onomstreden.

Het feit dat zoveel mensen plezier hebben in sporten en het kijken ernaar, geeft de intrinsieke waarde van sport aan, aldus de rijksnota. Sport is laagdrempelig, er is voor ieder wat wils en kent nauwelijks sociale en/of culturele grenzen. Sport draagt bij aan de vorming van het individu alsmede van het individu in zijn sociale context. Het gaat hier om aspecten als samenwerking, doorzettingsvermogen, verantwoordelijkheid en ook bestuurlijke vaardigheden. Persoonlijke en gezamenlijke grenzen worden verkend en verlegd. Tijdens het beoefenen van sport worden normen en waarden aangeleerd die universeel toepasbaar zijn. Sporten draagt bij aan sociale

10) *Rapportage Sport 2003*. SCP. Den Haag.

cohesie. Sport biedt een ontmoetingsplaats voor mensen uit alle geledingen en van alle kleuren en met alle mogelijkheden of beperkingen die men kan hebben. De nota stelt dat "ook van passieve sportparticipatie een sociaal bindende werking uit kan gaan" (p.15). Sporten draagt bij aan een verbeterd fysiek, geestelijk en sociaal functioneren. Een gezond lichaam wordt minder snel ziek; bewegen heeft een preventieve werking.

De Rapportage Sport 2003 van het SCP weidt uit over de sociale betekenis van sport, op theoretische en op empirische wijze. In een theoretische exercitie wordt gesteld dat sport bijdraagt aan het sociaal kapitaal van een individu¹¹⁾. Sociaal kapitaal is de smeerolie van de samenleving, door 'bonding' en 'bridging'. Sport draagt daar aan bij door de intermenselijke interactie in informele sfeer. Sport: brengt mensen bij elkaar, dwingt tot samenwerking en vormt een basis van en voor sociaal vertrouwen. Diverse onderzoeken wijzen op andere positieve kanten van het beoefenen van sport. Het helpt structuur aan te brengen aan het vrijetijdsgedrag, het is een zinvolle activiteit, het kan dienen als bliksemafleider en is zonder meer een ontmoetingsplaats waar men positief met elkaar kan omgaan, ook als men op passieve wijze van sport geniet.

Echter, er worden tendensen onderkend die wijzen op een afname van voornoemd sociaal kapitaal. Ook eerder in deze notitie zijn deze genoemd. Het gaat hierbij om de afname van betrokkenheid bij vrijwillige organisaties, afnemend vertrouwen, afnemende sociale contacten door grotere tijdsdruk, individualiseringstendens, toenemend ervaren belang van andere vrijetijdsbestedingen en opmars van televisie en virtuele communicatie.

De empirische verkenning ondersteunt bovenstaande waarderings- en kanttekeningen met betrekking tot deelname aan en belang van sport.

Geconcludeerd kan worden dat sporten gezond is voor lijf en geest en in bredere context bijdraagt aan de sociale kwaliteit van de omgeving - door te fungeren als ontmoetingsplaats, als mild opvoedend instituut, als voorname ontspannende vrijetijdsbesteding en als bindmiddel voor verschillende generaties en bevolkingsgroepen. De laagdrempeligheid van de toegang tot sport is hierbij

een belangrijke, zometer essentiële, factor. Sport is echter geen wondermiddel.

Als negatieve waarden van sport zijn onder meer blessures, doping, discriminatie, uit de hand gelopen competitie, vandalisme en intolerantie te noemen. Blessures zijn op individueel niveau, met een goed trainings- en begeleidingsprogramma, te minimaliseren. De andere genoemde zaken zijn veelal maatschappelijke problemen die zich niet tot het terrein van de sport beperken.

Het rijk ondersteunt haar doelstelling door zich te richten op een aantal thema's. Een daarvan is de breedtesportimpuls. Met deze impuls dient de lokale sportsector versterkt te worden, zodat deze zich kan aanpassen aan maatschappelijke ontwikkelingen en veranderde eisen en verlangens van de sportconsument. De impuls wordt ingezet ter versterking van sportverenigingen, het inzetten van sport om bij te dragen aan oplossingen voor maatschappelijke problemen en het leggen van dwarsverbanden tussen sport, onderwijs, recreatie, welzijn en zorg.

Het NOC*NSF staat voor versterking van de sportvereniging. De sportvereniging heeft in toenemende mate te maken met organisatorische, beleidsmatige en ook wettelijke vraagstukken. Daarbij kost het steeds meer moeite om een kader (meest van vrijwilligers) te vormen dat deze vraagstukken zou moeten beantwoorden. Maar, met de verenigingsstructuur is niets mis, het dient alleen aangepast (ge-update) te worden, aldus NOC*NSF. Met de breedtesportimpuls kan een bijdrage worden geleverd om die aanpassingen te bewerkstelligen. Het project SPIN (Sport Infrastructuur in Nederland), uitgewerkt door het NOC*NSF en tegenwoordig in handen van het NISB (Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen), is een andersoortige ondersteuning voor verenigingen. Dit project richt zich op dienstverlening aan consument en vereniging. Een van de uitkomsten is dat er overzichtelijke en makkelijk toegankelijke sportloketten worden ingericht, voornamelijk op lokaal niveau, en dat de lijnen naar sportbonden en steunfunctie-instellingen voor verdere uitdieping van vragen en kwesties duidelijk en recht zijn. Onderdelen van de breedtesportimpuls worden spe-

11) Door Putnam in 2000 geanalyseerd, nadat de socioloog Durkheim in de 19e eeuw deze term gebruikte en Bourdieu in 1986 sociaal kapitaal van cultureel en economisch kapitaal onderscheidde.

cifiek voor dit doel gebruikt. Virtuele sportloketten behoren tot de mogelijkheid. Fysieke loketten blijken in Flevoland succesvol.

Bewegingsarmoede bij de jeugd is oorzaak van achteruitgang van de fysieke en psychische gezondheid, zo is gesteld in 1995¹²⁾. Andere onderzoeken kunnen de teruggang in sportdeelname niet onderbouwen. Wel onderbouwd is dat jeugdigen minder georganiseerd sporten en dat er een groei in overgewicht is te constateren. Sport werd en wordt daarom onder jeugdigen gestimuleerd. Landelijk gebeurt dit met name via de stichting Jeugd in Beweging. Deze stichting is intussen in het NISB opgegaan. Deelprojecten zijn onder meer WhoZnext en Fit en Fun. Sportverenigingen dienen zich meer te voegen naar de wens van jeugdigen. Dat betekent ook dat zij, de jeugdigen, onderdeel moeten gaan vormen van het kader.

In het kader van Sport, bewegen en gezondheid wordt de actieve levensstijl gepromoot en wordt de bewegingsarmoede bestreden. De campagne FLASH! is hiertoe door het ministerie van VWS gestart: Fietsen, Lopen, Actiemomenten, Sport en Huishoudelijke activiteiten. Zowel jong als oud behoort tot de doelgroep van deze campagne; de nadruk ligt echter op jongeren van het VMBO. Het is niet noodzakelijk om je aan te sluiten bij een vereniging. Het zogeheten ongeorganiseerde sporten, sporten met vrienden of kennissen op het grasveld of door wekelijks een bepaald aantal kilometers te lopen, komt ook tegemoet aan het bestrijden van bewegingsarmoede. Bewegen is meer dan sporten alleen. Met lespakketten en een tour door Nederland zal de FLASH!-campagne de bevolking tot een gezondere levensstijl aanzetten.

Sporten is overigens niet altijd goed, het dient wel ver-

12) *Rapport Jeugd in Beweging. Raad voor het Jeugdbeleid. 1995.*

antwoord te worden gedaan. De netto balans van actieve levensstijl minus bewegingsgerelateerde gezondheidskosten is nog altijd positief.

De nieuwste topsportnota van het rijk heet Kansen voor Topsport (1999). Het rijk heeft miljoenen euro's gereserveerd om de topsport te stimuleren en met name om topsporters te faciliteren. Olympische steunpunten dragen zorg voor talentontwikkeling in de regio. NOC*NSF geeft in haar beleidsplan aan dat de sector veel middelen nodig heeft om internationaal aansluiting te kunnen (blijven) vinden in de topsport. Daartoe heeft de NOC*NSF een marketingprogramma opgesteld, waarmee grotere bedrijven aan de Nederlandse topsport worden verbonden. Zowel topevenementen als topaccommodaties zijn aandachtspunten voor het rijk en haar partners in de bestendinging en versterking van de Nederlandse topsport. Het realiseren van een netwerk van (topsport)trainingsaccommodaties is een van de doelstellingen, evenals het opstellen van een Agenda van internationale sportevenementen in Nederlandse accommodaties.

SAMENVATTING HOOFDSTUK 3

De waarde van sport is meerledig. Grote sportevenementen zijn populair onder de gehele bevolking. De eerdergenoemde 'versporting van de samenleving' heeft er aan bijgedragen dat sport is gecommmercialiseerd. Sport draagt bij aan imago en biedt werkgelegenheid. Topsport is hiervan de vaandeldrager. De breedtesport is het aanvoerkanal van de topsport.

De laagdrempeligheid van het beoefenen van sport is een van de factoren die bijdraagt aan de sociale waarde van sport. Het brengt mensen bij elkaar, sporters leren samenwerken en elkaar vertrouwen. Bovenop deze sociale waarden komen individuele waarden als het bevorderen van gezondheid, het aanleren van discipline en (sportieve) grenzen zoeken en bepalen. Het beoefenen van sport draagt bij aan het vormen van een sociaal individu in zijn of haar omgeving.

Instituten als het NOC*NSF en het NISB dragen bij aan het stimuleren van bewegen en sporten onder jongeren. De Breedtesportimpuls en het creëren van overzichtelijkheid voor de gebruiker in de sportwereld zijn hier voorbeelden van, evenals de landelijke campagne FLASH!

4

FLEVOLANDS SPORTBELEID 2005–2008

De doelstelling van de provincie Flevoland is om bij te dragen aan een uitdagend en goed sportklimaat en zodoende aan de sociaal-maatschappelijke kwaliteit van de samenleving. In de vorige drie hoofdstukken is beschreven dat er het volgende valt te constateren:

- het sportvoorzieningsniveau dient sterk te groeien om aan de toenemende behoefte te kunnen voldoen;
- 1 op de 6 jongeren sport nooit;
- bijna 1 op de 2 volwassenen sport nooit;
- vergrijzing en een multiculturele bevolking vragen om een aansluitend sportaanbod;
- verenigingen lijden onder afname van vrijwilligers en toename van wet- en regelgeving;
- sport heeft een socialiserende en 'opvoedende' waarde;
- topsport heeft waarde voor imago en werkgelegenheid en als stimulans voor het beoefenen van sport;
- breedtesport is de noodzakelijke stimulerende voedingsbodem voor topsport.

De provincie kiest ervoor om uit bovenstaande opsomming een drietal samenhangende speerpunten te destilleren voor het sportbeleid 2005-2008. In het navolgende worden deze punten uiteengezet. Vervolgens wordt aangegeven op welke andere wijze de provincie aandacht wil besteden aan belangrijke thema's in de sport zoals die hierboven zijn beschreven.

Een van de belangrijkste thema's is het sportvoorzieningsniveau. In deze notitie zijn de resultaten opgenomen van een onderzoek naar de behoefte aan het voorzieningsniveau voor sport (zie pagina 4). Het onderzoek toont aan dat door bevolkingsgroei en economisch groei de vraag naar sportvoorzieningen met 146% stijgt. De provincie Flevoland draagt al jaren door middel van subsidies bij aan de nieuw- en verbouw van sportaccommodaties. Diverse sportverenigingen en vele sporters hebben hier van kunnen profiteren.

Een goed voorzieningsniveau is de eerste voorwaarde om sport te kunnen aanbieden en stimuleren. Naast de hieronder uiteengezette speerpunten zal de provincie het accommodatiebeleid de komende beleidsperiodes

als voornaam thema beschouwen.

Desalniettemin is het sportbudget van de provincie bescheiden. Het vraagt een gezamenlijke inspanning van alle relevante partijen om toe te groeien naar een sportvoorzieningsniveau dat voldoet aan de behoefte van de Flevolandse bevolking

4.1 Speerpunten

- A. De provincie stimuleert en ondersteunt initiatieven die de relatie tussen onderwijs, sport en jeugd versterken.
- B. De provincie stimuleert initiatieven die de relatie tussen topsport en breedtesport versterken.
- C. De provincie stimuleert extra ondersteuning van sportverenigingen door Sport Service Flevoland.

A. Onderwijs, Sport en jeugd

Sport is een belangrijke smeerolie van de maatschappij. Door te sporten draagt men bij aan een gezonde leefwijze. Men leert in sociaal verband sportief gedrag te ontwikkelen en de daarbij geldende normen en waarden op te doen – normen en waarden die men ook buiten de sport hoog acht. Net zomin als bij het onderwijs geldt het aanleren van normen en waarden bij sport als primaire doelstelling. Echter, in sociaal verband is het onmogelijk om geen aandacht aan deze waarden te besteden. Sporten is een plezierige en speelse wijze om met elkaar om te leren gaan. Het verband tussen onderwijs, sport en jeugd in deze is evident: zowel in de sport als in onderwijs wordt jongeren vaardigheden en kennis geleerd. De provincie Flevoland is van mening dat door een verbinding te leggen tussen onderwijs en sport, er een versterkt effect optreedt.

De provincie is een vierjarig project gestart (2004-2008), Leef met Stijl, en wil daarmee zowel bij onderwijs als bij sportverenigingen bijdragen aan het aanleren en versterken van sociale competenties van jongeren. Door één methode toe te passen op zowel school als sportvereniging, is de kans groter dat de bijgebrachte kennis en vaardigheden beklrijven.¹³⁾

13) Voor meer informatie zie projectplan Leef met Stijl, op te vragen via leefmetstijl@flevoland.nl.

Met het instrument Leef met Stijl wordt gebruik gemaakt van de sterke (sociale) aspecten van sport.

Het door het Ministerie van VWS gestimuleerde BOS (buurt – onderwijs – sport) zal in deze beleidsperiode onderzocht worden op haar bruikbaarheid voor uitvoering van provinciale doelstellingen, met name voor het onderdeel stimuleren van het beoefenen van sport en bewegen bij jongeren. Het BOS is een van de kansen om bewegingsarmoede bij jongeren tegen te gaan en zo mogelijk te voorkomen. Het BOS-programma is in tegenstelling tot de Breedtesportimpuls niet voor provincies direct toegankelijk. Gemeenten kunnen wel bij het Ministerie op dit programma een beroep doen.

B. Topsport en Breedtesport

Flevoland kent een uitgebreide laag van sportverenigingen. Diverse Flevolandse sporters en verenigingen behoren tot de beste van Nederland, zoals de volleybal- en basketbalverenigingen Omniworld en er zijn diverse Olympiagangers. Het is van belang dat beide onderdelen

van sport, topsport en breedtesport, elkaar versterken. Topsport kan niet zonder breedtesport, en de breedtesport gedijt niet zonder topsport. Diverse verenigingen zijn al enige tijd actief om deze relatie zichtbaar te maken en te benutten.

Topsport is een stimulans om te gaan sporten en bewegen door de voorbeeldfunctie die topsporters hebben en de uitstraling die topwedstrijden hebben. Deze functie van topsport heeft een sterke betekenis voor het provinciale speerpunt A (onderwijs, sport en jeugd). Juist topsporters kunnen boodschappen, door hun voorbeeldrol en omdat zij dezelfde sporttaal spreken, vaak goed over brengen.

De aanwezigheid van een goede sportinfrastructuur en van aansprekende topsport wordt beschouwd als een sociale en economische factor voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven. Topsport is een positieve drager van het imago van de provincie en van de gemeente van waaruit het voortgekomen of gevestigd is. Sport in het algemeen en topsport in het bijzonder heeft daarom een economische waarde. De provincie onderschrijft deze waarde van sport. Dit is een van de redenen om Topsportevenementen en -wedstrijden als instrument te gebruiken om het imago van Flevoland te promoten.

Breedtesport is de basis voor de sport, voor kinderen tot en met senioren. Onder de breedtesport valt elke sporter die geen professional is of door NOC*NSF als topsporter of topsporttalent is aangemerkt. Topsport is de grote broer van de breedtesport en in de functie van grote broer heeft het een taak om de breedtesport aan te jagen en naar hogere niveau's te tillen. De invloed van topsport op breedtesport is essentieel voor de dynamiek en ontwikkeling van de breedtesport. Deze invloed draagt bij aan een uitdagende sportieve leeromgeving.

De weg van breedtesport naar topsport heet talentontwikkeling. De hiervoor genoemde wederzijdse beïnvloeding vindt mede plaats in de vorm van aanstormende talenten, die uit het brede veld van de breedtesport op basis van hun talenten en werklust worden begeleid om de weg naar de top te bewandelen. Het Olympisch Steunpunt, onderdeel van Sport Service Flevoland (zie

volgende speerpunt) en NOC*NSF, heeft de taak om deze talenten te begeleiden. Hiertoe onderhoudt het Olympisch Steunpunt een uitgebreid netwerk. Scholen zijn een van de belangrijke partners hierin.

De provincie heeft oog voor de relatie tussen top- en breedtesport en wil initiatieven stimuleren die concrete inhoud geven hieraan.

Provinciale Staten hebben het voornemen om vanaf 2005 voor vier jaar de Topsportverenigingen Omniworld Basketball en Volleybal te ondersteunen in hun sportstimeringsactiviteiten richting jongeren, scholen en verenigingen in Flevoland.

C. Extra ondersteuning sportverenigingen door Sport Service Flevoland.

Sport Service Flevoland (SSF) is als steunfunctie-instelling de eerste uitvoerende organisatie van provinciaal beleid. De provincie levert een grote financiële bijdrage aan Sport Service Flevoland. Met haar jarenlange opgebouwde ervaring en contacten met het veld – de sportorganisaties, -bonden en –verenigingen, weet Sport Service Flevoland precies hoe zij het beste ondersteuning kan bieden aan vooral verenigingen en gemeenten. Dit is de voornaamste taak van SSF. Gebleken is dat de waardering van het sportveld voor de uitvoering van deze taak groot is.

Het takenpakket van Sport Service Flevoland is divers. Naast deze taken, die SSF in haar meerjaren werkplan heeft vastgelegd, wil de provincie Flevoland dat SSF op enkele gebieden extra inspanningen pleegt. In de raadpleging van deskundigen uit het sportveld zijn dit elementen die vooral verenigingen als knelpunten hebben ervaren. Eerder in deze beleidsnotitie is al aangegeven dat deze knelpunten ook landelijk als zodanig worden ervaren. Extra inspanningen zijn onder meer:

- ondersteuning van verenigingen op het gebied van (extra) wet- en regelgeving;
- beleid van verenigingen ten aanzien van het aantrekken en behouden van vrijwilligers ondersteunen;
- sport en bewegen onder de aandacht brengen van ouderen en allochtonen.

De provincie stelt extra middelen beschikbaar om verenigingen extra te ondersteunen op het gebied van wet- en regelgeving, beleid ten aanzien van vrijwilligers en ten aanzien van specifieke doelgroepen zoals ouderen en allochtonen. Sport Service Flevoland zal deze extra ondersteuning verzorgen.

Sport Service Flevoland speelt ook een rol spelen bij de uitvoering van mogelijkheden die onder speerpunt A en B staan vermeld. Het Olympisch Steunpunt, onderdeel van SSF, is een onmisbare schakel tussen breedtesport en topsport door haar begeleiding van talentvolle Flevolandse sporters. De provincie wil praktische uitwisseling tussen topsport en breedtesport stimuleren. Het hierboven genoemde initiatief van Omniworld is een voorbeeld hiervan. Het Olympisch Steunpunt heeft de contacten en het netwerk om deze uitwisselingen te stimuleren en concretiseren. Het Olympisch Steunpunt vormt de verbindende schakel.

Speerpunt A, de verbinding tussen onderwijs, jeugd en sport, komt mede tot stand door het initiatief van Omniworld en de inspanningen van het Olympische Steunpunt en SSF. De contacten die Sport Service Flevoland heeft en maakt leiden tot samenwerking tussen scholen en sportverenigingen, met als doel het stimuleren van het sporten en bewegen bij jongeren. Topsporters fungeren als promotor en stimulans voor het sporten, vooral voor de jonge doelgroep. Een groot deel van deze jonge doelgroep heeft, zoals eerder in deze notitie is gebleken, deze stimulans hard nodig.

4.2 Algemeen beleid Sport Service Flevoland

De provincie Flevoland heeft 0,67 fte. beschikbaar voor beleidswerk sport. Sport Service Flevoland is de steunfunctie-instelling die op sportgebied de belangrijke uitvoerder van het provinciaal beleid blijft. SSF is een stichting die jaarlijks wordt gesubsidieerd door de provincie. Daarnaast werkt SSF op projectbasis voor externen.

De kerntaken van Sport Service Flevoland zijn:

- 1) **SPORTSTIMULERING EN SPORTPROMOTIE**
Sport onder de aandacht brengen bij de bevolking en deze te enthousiasmeren om te bewegen en/of sporten. Aandacht genereren voor bijzondere evenementen en sportmanifestaties. Aandacht vragen voor doelgroepen die minder met sport bezig zijn, zoals allochtonen, ouderen, mensen met een handicap en jongeren.
- 2) **BELEIDSONDERSTEUNING EN ADVISERING IN BELEID**
Ondersteunen van sportverenigingen en -organisaties in Flevoland met het opzetten en formuleren van algemeen en specifiek beleid. Adviseren van gemeenten en provincie vanuit deskundigheid.
- 3) **DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING**
Het organiseren van ondersteunende cursussen en bijeenkomsten die bijdragen aan de deskundigheidsbevordering van vrijwilligers in de sport.
- 4) **VOORLICHTING EN INFORMATIE.**
SSF dient als vraagbaak voor verenigingen enerzijds en bonden anderzijds en verspreidt relevante sportinformatie.
- 5) **TALENTONTWIKKELING.**
Het Olympische Steunpunt Zwolle/Flevoland maakt voor het Flevolandse gebied deel uit van Sport Service Flevoland. De specifieke taak die het Olympische Steunpunt binnen Sport Service Flevoland heeft is talentontwikkeling. Het Olympisch Steunpunt onderhoudt als onafhankelijke partij een faciliteiten netwerk waar talentvolle sporters gebruik van kunnen maken en ondersteunt deze jonge topsporters bij het ontwikkelen van hun talent. Het Olympisch Steunpunt draagt hiermee bij aan een van de verbindingen tussen breedte- en topsport.

De provincie Flevoland heeft in samenwerking met Sport Service Flevoland aanspraak gemaakt op het

Breedtesportprogramma van het Ministerie van VWS. Voor de uitvoering in Flevoland, door Sport Service Flevoland, heeft de provincie subsidie ontvangen van VWS, zijnde 50% van het totaalbudget. De overige 50% stelt de provincie beschikbaar als extra subsidie en als onderdeel van het werkprogramma van Sport Service Flevoland.

De doelstelling was het ondersteunen van gemeenten bij het aanvragen van een bijdrage uit de Breedtesportimpuls van het ministerie. De huidige doelstelling is om gedurende de projectperiode (tot en met 2008) gemeenten te ondersteunen van bij de uitvoering van de projectplannen. Op deze wijze draagt de provincie bij aan het versterken van de lokale sportstructuren en het betrekken van de zogeheten kwetsbare groepen bij sport en bewegen – een van de doelstellingen uit de Breedtesportimpuls.

Sport Service Flevoland is een van de schakels in de landelijke FLASH!-campagne. Ook in Flevoland worden er acties ondernomen, met name onder jongeren die minder vanzelfsprekend met sport in aanraking komen, om mensen tot bewegen aan te zetten.

4.3 SPORTSTIMULERING

4.3.1 Sportstimuleringsbeleid

In deze notitie is reeds gewezen op de groei aan sportvoorzieningen die in Flevoland moet plaats vinden om aan de sportbehoefte van de groeiende bevolking tegemoet te kunnen komen. Nu al zijn er wachtlijsten bij verenigingen omdat accommodaties te klein zijn om te kunnen voldoen aan de vraag. Zeker met het oog op een ferme groei van de Flevolandse bevolking, is dit een onwenselijke situatie.

De provincie Flevoland staat er op voor dat sport bijdraagt aan de sociale kwaliteit van de samenleving. Het is daarom ten eerste van groot belang dat het beoefenen van sport gefaciliteerd wordt. Dit betekent dat investeringen in sportaccommodaties noodzakelijk zijn. Ten tweede is het stimuleren van het sporten van belang. Onder de paragraaf Speerpunten (4.1) is aangegeven hoe de provincie hieraan een bijdrage wil leveren. Daarnaast zijn ook sportmanifestaties een belangrijke wijze om sport te stimuleren.

In voorgaande jaren heeft de provincie vele sportmanifestaties kunnen subsidiëren. Op een sportmanifestatie wordt de sport in de etalage gezet. Zowel geïnteresseer-

de toeschouwers, beginners, gevorderden als topsporters kunnen zich spiegelen aan de sportieve prestaties van deelnemers. Bovendien kunnen deelnemers hun sportieve vaardigheden en kwaliteiten benutten, laten zien en...meten. Want hoe recreatief een sportevenement ook is, centraal staat toch bijna altijd het competitie-element: wie is de beste? Wie is het talent, wie heeft het beste getraind en de meeste vaardigheden opgedaan? Sport is een gezonde en sportieve aan regels gebonden concurrentiestrijd. Prestaties in de sport dragen bij aan het onderscheiden van een persoon en het vormen of versterken van een identiteit – dat laatste geldt vooral voor opgroeiende jongeren.

Een sportmanifestatie is ook een sociaal bindmiddel. Teamspelers die samen moeten werken om de overwinning te halen. Publiek dat zich identificeert om uiteenlopende redenen met een team of individuele sporter, bijvoorbeeld omdat het Urkers zijn, of omdat het een bewonderenswaardig jong talent is. Bij sportevenementen kunnen tientallen tot duizenden mensen zich uren bezig houden met het gadeslaan van de sportieve prestaties die worden behaald. Allen komen voor hetzelfde: sportief vermaak. Eerder in deze notitie is al aangegeven dat grote evenementen voor veel mensen het gesprek van de dag zijn.

De provincie stimuleert het beoefenen van sport door het inzetten van subsidies. Er worden subsidies beschikbaar gesteld voor sportaccommodaties en voor sportmanifestaties. Voor beide soorten worden bepaalde voorwaarden gehanteerd.

4.3.2 Subsidievoorwaarden: Sportmanifestaties en sportaccommodaties

De volgende voorwaarden vloeien voort uit wat door de provincie Flevoland van belang wordt geacht en in deze notitie is beschreven.

Flevoland stelt twee soorten subsidie beschikbaar waarvoor belangstellenden elk jaar een subsidie-aanvraag kunnen indienen. Algemene procedurele voorwaarden voor subsidies staan beschreven in de Algemene Subsidieverordening Flevoland 1999. De volgende voorwaarden zijn inhoudelijk. In de bij deze notitie toegevoegde beleidsregels staan de voorwaarden beschreven zoals ze gehanteerd worden.

De subsidiemogelijkheid van de provincie is beperkt. Dat betekent dat, indien er meer subsidie-aanvragen in een jaar zijn dan dat er budget beschikbaar is, aanvragen ten opzichte van elkaar zullen worden beoordeeld aan de hand van een puntensysteem, zoals dat bij subsidies Kunstmanifestaties al jaren naar tevredenheid wordt gehanteerd. Bovendien zal een aanvraag minstens een bepaalde hoeveelheid punten moeten halen om in aanmerking te komen voor subsidie.

Hieronder staat per subsidiesoort beschreven welke afwegingen de provincie Flevoland maakt om meer of minder punten aan een aanvraag toe te kennen.

Sportmanifestaties

Een sportmanifestatie wordt gedefinieerd als een evenement waarbij het beoefenen en beleven van sport het belangrijkste is. De provincie Flevoland maakt onderscheid tussen grootschalige manifestaties en reguliere. Grootschalige sportevenementen zijn meer incidenteel

van aard dan reguliere en trekken over het algemeen meer bezoekers en toeschouwers. Omwille van de beschikbare subsidiemiddelen voor beide soorten (zie ook financiële paragraaf) wordt het onderscheid financieel uitgedrukt: aanvragen boven € 7.000 worden als grootschalig beschouwd. Bij een grootschalige manifestatie zijn meestal veel vrijwilligers betrokken bij de organisatie en kan er veel media-aandacht verwacht worden.

Een manifestatie waaraan de provincie Flevoland een subsidiebijdrage wil leveren dient in elk geval bij te dragen aan sportstimulering en aan de sociale kwaliteit van de Flevolandse samenleving. In deze notitie is aangegeven hoe de provincie Flevoland deze termen gebruikt.

Voor de provincie Flevoland is het vanuit haar functie beredeneerd van belang dat een te subsidiëren sportevenement een bovenlokale uitstraling heeft. Met andere woorden, de manifestatie dient meer dan een lokaal belang te dienen. Concreet betekent dit dat de deelnemers aan het sportevenement onder meer uit naburige of verder gelegen gemeenten of landsdelen komen. Hoe groter de uitstraling (voor de sport, de vereniging, gemeente of provincie), hoe beter het evenement zal worden gewaardeerd in het puntensysteem. Onder uitstraling wordt hier ook verstaan dat het bijdraagt aan de promotie van Flevoland.

Samenhangend met uitstraling zijn de aspecten aantal deelnemers en aantal toeschouwers. Meer deelnemers en/of toeschouwers zal een hoger puntenaantal opleveren.

Sportstimulering is vooral voor bepaalde groepen van belang. Een manifestatie zal beter scoren indien het (ook) gericht is op jonge deelnemers. Extra waardering is er tevens voor sportevenementen die (ook) gericht zijn op mensen met een handicap, allochtonen en/of ouderen.

Sportaccommodaties

Een sportaccommodatie wordt gedefinieerd als een sporthal of -zaal, een buitengelegen sportveld met bijbehorende inrichting, een zwembad of een voor watersport noodzakelijke accommodatie, die gebruikt wordt door een of meerdere verenigingen.

De provincie Flevoland kan subsidie beschikbaar stellen voor de nieuwbouw en verbouw van een sportaccommo-

datie indien er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden.

De van de accommodatie gebruik makende vereniging(en) is actief in het stimuleren van sport en draagt bij aan de sociale kwaliteit van de Flevolandse samenleving. De accommodatie is of wordt een belangrijke of onmisbare toevoeging aan het Flevolandse voorzieningenniveau.

Dit betekent dat de accommodatie en/of de van de accommodatie gebruik makende vereniging(en) een bovenlokale uitstraling heeft of krijgt. De accommodatie dient meer dan alleen door lokale sportdeelnemers te worden gebruikt. Een grotere uitstraling betekent een hogere waardering in het puntensysteem.

De verbouwde of nieuwe accommodatie wordt bij voorkeur gebruikt door meerdere sportverenigingen, zodat de accommodatie intensief wordt benut. Een hiermee samenhangend criterium is het aantal leden van de vereniging(en) dat gebruik maakt van de accommodatie. Meer leden betekent dat er meer punten worden toegekend. In of op de accommodatie kunnen minimaal regionale toernooien en wedstrijden worden gespeeld.

Een bindend criterium is dat de accommodatie na de verbouw of nieuwbouw toegankelijk moet zijn bevonden voor mensen met een handicap (door middel van ITS: Internationaal Toegankelijkheids Symbool).

4.4 Financieel kader

Voor de jaren 2005-2008 worden door de provincie Flevoland jaarlijks de volgende onderwerpen in de begroting opgenomen.¹⁴⁾ Deze opsomming bestaat uit apparaatskosten, structurele subsidies en subsidies waarop door derden een beroep kan worden gedaan.

	PER JAAR
SPEERPUNT A: ONDERWIJS, SPORT EN JEUGD	
• Project Leef met Stijl, o.a. voor sport	(*)
SPEERPUNT B: TOP- EN BREDTESPORT	
• Subsidie Omniworld BC & VC (2005-2008) ¹⁵⁾	40.000
• Breedtesportregeling (2005-2008) subsidie provincie	40.000
Bijdrage provincie via reguliere subsidie SSF	73.300
Totaal provinciale bijdrage	113.300
Subsidie ministerie van VWS	113.300
Totaal Breedtesportimpuls	226.600
SPEERPUNT C: SPORT SERVICE FLEVOLAND	
• Reguliere Subsidie Sport Service Flevoland	354.000
• Extra subsidie Sport Service Flevoland t.b.v. uitwerking speerpunt C (extra ondersteunen van verenigingen m.b.t. wetgeving, vrijwilligers en minder vaak sportende groepen als ouderen en allochtonen)	50.000
SPORTSTIMULERING	
• Subsidies sportaccommodaties en Grootschalige Sportmanifestaties	39.100
• Subsidies sportmanifestaties	20.000
• Subsidie Stichting Holland Triathlon	25.000
• Subsidie Sportverkiezing Flevoland	11.200
BELEIDSUITVOERING	
• 0,67 fte. beleidsmedewerker sport	43.100
TOTAAL BEGROTING SPORTBELEID PROVINCIE FLEVOLAND	€ 623.200

(*): Provinciale middelen voor dit speerpunt worden breder ingezet dan voor sport alleen en zijn daarom niet in dit overzicht meegenomen. Het totaalbudget van de provincie hiervoor bedraagt € 350.000. Een deel hiervan is voor de sportsector beschikbaar via het project Leef met Stijl.

Geconstateerd de opgave waar Flevoland voor staat, tegemoet komen aan de grotere behoefte aan sportvoorzieningen, is het budget van de provincie voor sportaccommodaties bescheiden. De provincie kan in geringe mate ondersteuning bieden aan het opwaarderen van het niveau van accommodaties. Het is van belang dat de provincie een stimulerende bijdrage blijft leveren.

Voor de Subsidies Sportmanifestaties en Sportaccommodaties kunnen jaarlijks aanvragen worden ingediend. De subsidiemiddelen voor Sportaccommodaties en grootschalige sportmanifestaties waarop in een jaar geen aanspraak wordt gemaakt, komen terecht in een Sportreserve. Aanvragen hiervoor zijn over het algemeen incidenteel van aard. Dit wil zeggen dat er rekening mee dient te worden gehouden dat het ene jaar er meer aanvragen kunnen zijn dan het andere jaar. De aldus opgebouwde reserve kan gebruikt worden om incidentele aanvragen die de in dat jaar beschikbare subsidiemiddelen overstijgen, tegemoet te komen. Jaarlijks worden er circa tien aanvragen voor ondersteuning van sportmanifestaties gedaan.

In deze notitie is aangegeven dat enkele grootschalige projecten op directe wijze zullen worden gesubsidieerd. Zowel Omniworld VC & BC als Stichting Holland Triathlon kunnen voor vier jaren (2005-2008) een aanspraak doen op de beschikbaar gestelde middelen. Op deze wijze kunnen deze projecten verzekerd zijn van een continue financiering.

Jaarlijks vinden de Flevolandse sportverkiezingen plaats. De provincie wil haar bijdrage hier aan leveren in het kader van sportstimulering en doet dat door jaarlijks € 11.200 aan de organisatie als subsidie beschikbaar te stellen.

14) Hier geldt het voorbehoud dat elk jaar de provinciale begroting door de Staten moet worden goedgekeurd.

15) Uitvoering van motie Provinciale Staten d.d. 26 mei 2004.

De bijdrage die de provincie beschikbaar stelt voor de Breedtesportimpuls is jaarlijks tot en met 2008 € 40.000 en komen uit eigen middelen. Met het deel uit de reguliere subsidie aan Sport Service Flevoland maakt dit een totaal van € 113.300. Het ministerie van VWS voegt daar een zelfde bedrag aan toe, waardoor het totaal dat jaarlijks beschikbaar is voor de BSI ruim twee en een kwart ton bedraagt.

Jaarlijks ontvangt Sport Service Flevoland op basis van haar werkplan een subsidie voor de uitvoering van het eigen en het provinciaal beleid. Deze jaarlijkse bijdrage wordt aangepast aan de indexering. Het uitvoeren van het provinciale speerpunt, de extra ondersteuning van verenigingen, bedraagt jaarlijks € 50.000.

Bijlage 1

Beleidsregel Sportmanifestaties Flevoland

Provinciale Staten van Flevoland,

Overwegende dat het gewenst is duidelijkheid te geven over het provinciaal beleid met betrekking tot subsidiëring van sportmanifestaties;

Gelet op artikel 4.81, eerste lid van de Algemene Wet Bestuursrecht, en artikel 3, tweede lid van de Algemene Subsidieverordening Flevoland,

BESLUITEN:

Vast te stellen de navolgende:

BELEIDSREGEL SPORTMANIFESTATIES FLEVOLAND

1. Doel van deze beleidsregel

In de Beleidsregel Sportmanifestaties Flevoland wordt aangegeven op basis van welke criteria een sportmanifestatie in Flevoland voor provinciale subsidiëring in aanmerking komt.

2. Doel van subsidiëring van sportmanifestaties

Een sportmanifestatie is een evenement waarbij het deelnemen (actief dan wel passief) aan een sportieve activiteit centraal staat. De provincie Flevoland wil sportmanifestaties subsidiëren die een provinciale, bovenregionale of landelijke betekenis hebben en daardoor meer dan van lokaal belang zijn. De te subsidiëren manifestaties vormen een stimulans om te gaan sporten. Deelnemers (en toeschouwers) vormen samen een sportieve omgeving en zijn actoren in een uitdagend sociaal spel.

3. Algemene beoordeling

- Een subsidieaanvraag moet voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de Algemene Subsidieverordening Flevoland 1999.
- De provinciale subsidie zal nooit meer bedragen dan het bedrag dat nodig is om het tekort dat er zonder de provinciale subsidie is te dekken.
- Aanvragen dienen voor één jaar minstens € 1.250 te bedragen om in aanmerking te komen voor subsidiëring.

die. Alleen aanvragen die een tekort vertonen dat gelijk of groter is dan € 1.250 komen in aanmerking voor subsidie.

- De provinciale subsidie zal niet hoger zijn dan de gemeentelijke bijdrage voor eenzelfde manifestatie. Bij uitzondering en bij uitzonderlijk belang kunnen Gedeputeerde Staten van deze voorwaarde afwijken.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen grootschalige en reguliere sportmanifestaties. Aanvragen voor subsidie van meer dan € 7.000 worden als grootschalig beschouwd.

4. Beoordeling met betrekking tot de doelstellingen van het provinciaal beleid ten aanzien van sportmanifestaties

Om in aanmerking te komen voor subsidie dient een sportmanifestatie te voldoen aan bepaalde voorwaarden. Door middel van een scorelijst wordt bepaald of en in welke mate een manifestatie aan de gestelde voorwaarden voldoet. Een aanvraag dient minimaal te voldoen aan een aantal voorwaarden (in scorelijst met een * gemarkeerd):

- De manifestatie vindt plaats in Flevoland.
- De manifestatie dient een (boven)regionaal lokaal belang en/of heeft een (boven)regionale (provinciale, landelijke of internationale) betekenis en uitstraling.
- De manifestatie draagt bij aan sportstimulering.
- De manifestatie draagt bij aan sociale kwaliteit van de Flevolandse samenleving.

Indien het totaal van de gevraagde subsidies hoger is dan het in de begroting daarvoor gereserveerde bedrag (het subsidieplafond), dan scoort een aanvraag hoger indien:

- Er meer deelnemers aan de manifestatie zijn.
- De uitstraling van de manifestatie groter is ((boven)regionaal – nationaal – internationaal). Hieronder wordt ook de promotionele waarde verstaan.
- De sportmanifestatie meer of ook gericht is op deelname van groepen als jongeren, allochtonen, mensen met een handicap en ouderen.

- Er meer toeschouwers worden verwacht.
- Er meer vrijwilligers bij betrokken zijn.
- Een groter deel van de financiering van de manifestatie door anderen dan het provinciaal bestuur wordt gedragen.

5. Ingangdatum van de Beleidsregel Sportmanifestaties

Deze beleidsregel treedt per 1 april 2005 in werking. Alle subsidieaanvragen die vanaf de hier genoemde datum worden ingediend, worden aan de hand van deze beleidsregel beoordeeld.

SCORE-OVERZICHT AANVRAGEN SPORTMANIFESTATIES		
Uitstraling	Internationaal	4
	Nationaal +	3
	(Boven) regionaal	2*
	Lokaal	1
Doelgroep sporters/ deelnemenr	Jongeren	3
	Mensen met handicap	2
	Allochtonen	2
	Ouderen	2
	Anders	1
Toeschouwers aantal	Meer dan 100	3
	Tussen 50-100	2
	Tot 100	1
Deelnemers aantal	Meer dan 100	3
	Tussen 50-100	2
	Tot 100	1
Financiering	Eigen vereniging	2
	Gemeente = of > 50%	3*
	Sponsors	2*
	Aanvraag = of > € 1.250,-	3
Draagt bij aan de sportstimulering		3*
Vindt plaats in Flevoland		3*
Draagt bij aan de sociale kwaliteit		3*
Betrokken vrijwilligers		1

Een aanvraag voor een sportmanifestatie dient in elk geval te scoren op de punten die met een asterisk (*) zijn gemarkeerd (zijnde 17 punten).

Aldus besloten in de vergadering van Provinciale Staten van 3 februari 2005.

secretaris

voorzitter

Bijlage 2

Beleidsregel Sportaccommodaties Flevoland

PROVINCIALE STATEN VAN FLEVOLAND,

Overwegende dat het gewenst is duidelijkheid te geven over het provinciaal beleid met betrekking tot subsidiëring van sportmanifestaties;

Gelet op artikel 4.81, eerste lid van de Algemene Wet Bestuursrecht, en artikel 3, tweede lid van de Algemene Subsidieverordening Flevoland,

BESLUITEN:

Vast te stellen de navolgende:

Beleidsregel Sportaccommodaties Flevoland

1. Doel van deze beleidsregel

In deze beleidsregel wordt aangegeven op basis van welke criteria een aanvraag voor een sportaccommodatie wordt beoordeeld en of deze in aanmerking komt voor provinciale subsidiëring.

2. Doel van subsidiëring Sportaccommodaties

Een sportaccommodatie is een binnen- of buitenlocatie waar in georganiseerd verband wordt gesport. De provincie wil met deze subsidiepost bijdragen aan en het stimuleren van een voor Flevoland toereikend sportvoorzieningsniveau. De provincie Flevoland wil sportaccommodaties subsidiëren die een regionale, provinciale of landelijke betekenis hebben en daardoor meer dan van lokaal belang zijn.

3. Algemene beoordeling

- Een subsidieaanvraag moet voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de Algemene Subsidieverordening Flevoland 1999.
- De provinciale subsidie zal nooit meer bedragen dan het bedrag dat nodig is om het tekort dat er zonder de provinciale subsidie is te dekken.
- De provinciale subsidie zal niet hoger zijn dan de gemeentelijke bijdrage. Bij uitzondering en bij uitzonderlijk belang voor de provincie Flevoland kan

het College van Gedeputeerde Staten van deze voorwaarde afwijken.

4. Beoordeling met betrekking tot de doelstellingen van het provinciaal beleid ten aanzien van Sportaccommodaties.

- De accommodatie staat in Flevoland.
- Zowel nieuwbouw van een accommodatie is subsidiabel als de verbouw of uitbouw van een bestaande accommodatie.
- De accommodatie moet na de verbouw/nieuwbouw toegankelijk zijn bevonden voor mensen met een handicap (Internationale Toegankelijkheids Symbool).
- De verbouw of nieuwbouw van de accommodatie draagt bij aan het stimuleren van sport.
- De verbouw of nieuwbouw draagt bij aan de sociale kwaliteit van Flevoland.
- De accommodatie is of wordt een belangrijke toevoeging aan het Flevolandse sportvoorzieningsniveau.
- De accommodatie en/of de van de accommodatie gebruik makende vereniging(en) hebben of krijgen met de verbouw/nieuwbouw een meer dan regionale uitstraling.
- De accommodatie dient in elk geval geschikt te zijn voor minimaal (boven)regionale wedstrijden.

5. Ingangdatum van de Beleidsregel Sportmanifestaties

Deze beleidsregel treedt per 1 april 2005 in werking. Alle subsidieaanvragen die vanaf de hier genoemde datum worden ingediend, worden aan de hand van deze beleidsregel beoordeeld.

SCORE-OVERZICHT AANVRAGEN SPORTACCOMODATIES

- Is gesitueerd in Flevoland		3*
- Draagt bij aan de sociale kwaliteit		3*
- Draagt bij aan de sportstimulering		3*
- Is belangrijke toevoeging aan Flevolandse sportvoorzieningsniveau		3*
- Accomodatie voldoet aan standaarden voor (boven)regionale wedstrijden		3*
- Is toegankelijk voor mensen met een handicap		3*
Uitstraling	Internationaal Nationaal + (Boven) regionaal Lokaal	4 3 2* 1
Leden van vereniging(en) die van accomodatie gebruik maken	Meer dan 100 Tussen 50-100 Tot 50	4 2 1
Meerdere verenigingen maken van accomodatie gebruik	Meer dan 3 2 of 3 1	3 2 1

Een aanvraag voor een sportaccommodatie dient in elk geval te scoren op de punten die met een asterisk (*) zijn gemarkeerd (zijnde 20 punten).

Aldus besloten in de vergadering van Provinciale Staten van 3 februari 2005.

,secretaris

voorzitter

Bijlage 3

Samenvattend verslag van de hoorzitting sportbeleid van de commissie Samenleving op woensdag 27 januari 2004

Aanwezig zijn:

Dhr. M. van Daalen, (voorzitter), mw. E.H. Soudain (PvdA), Mw. M.J.F.P. Ruhe (PvdA), mw. J.S. Binnerts-de Jonge (VVD), mw. K.J.H. Hasper-Wolters, dhr. B.G. van 't Erve (CDA), dhr. P. van den Berg (ChristenUnie), dhr. J.I. Crebas (D66), dhr. N. Demirbilek (SP), dhr. R. de Wit (SGP), dhr. L.J.J. Caniëls (commissiegriffier), mw. L.J. Fer (griffiemedw.)

Ook aanwezig:

Namens GS: dhr. J.M. Bos (gedeputeerde), dhr. G. Smit (SPV), mw. A. Doesburg (griffier)

Genodigden:

Dhr. P. Frankema, beleidsmedewerker gemeente Lelystad,
Dhr. J. Verburg, beleidsmedewerker gemeente Almere,
Mw. S. Eijssen, beleidsmedewerker gemeente Dronten
Mw. A. Naber-Lozeman, topsport – paardrijden
Dhr. C. Warners, topsport – meerkamp atletiek,
Dhr. R. Zwerver, Omniworld , dir. Volleybal,
Dhr. E. Derks, Omniworld , dir. Basketbal,
Mw. R. Graman, voorzitter stichting Holland Triathlon
Dhr. G.J. de Kort, dir. FC Omniworld
Dhr. W.M.A. Riemslog, voorzitter Almere go base en softball
Dhr. J.G. Floris, voorzitter Gyjatu
Dhr. J.W. Liefink, bestuurslid TTV Emmeloord
Dhr. A.F. Traa, voorzitter RV Amenophis
Dhr. B. Doorten, ex voorzitter AV Spirit
Dhr. W.v.d. Noort, voorzitter HC Zeewolde
Dhr. C. Overmars, ex voorzitter AV NOP
Mw. M. Visser, directeur Sport Service Flevoland
Mw. M.Beek, programmamanager Sport Service Flevoland
Dhr. P. Brouwer, voorzitter Sport Service Flevoland

Afwezig zijn:

mw. T. Zeilstra-van der Meulen (PvdA), mw. M.I. Creemers-Hazebroek (VVD), mw. F.T. Joosse (ChristenUnie), mw. F. Laamraoui-Amsiti (GroenLinks), Dhr. L.H.M. Lammers (LPF)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen welkom.

2. 13.10 uur Gesprek met gemeente ambtenaren Sport

Uit het gesprek met de gemeente ambtenaren blijkt dat;

- Flevolandse gemeente t.a.v. het sportbeleid met elkaar samenwerken en er sprake is van een goede samenwerking met Sportservice Flevoland.
 - Zij het de taak van de provincie vinden om voor afstemming te zorgen, met name ten aanzien van bovenlokale zaken , de afstemming ten aanzien van de zogenaamde lawaaisporten, de intermediaire rol richting Rijk, de promotie van het gebied Flevoland, accommodatiebeleid, milieuhandhaving
 - Zij geen specifieke beleid voeren t.a.v. doelgroepen. Gemeente Lelystad probeert aan allochtone vrouwen meer sport en bewegingsactiviteiten aan te bieden.
 - Gemeente Lelystad heeft een sport ambassadeur (Aron Winter).
 - De aanwezige gemeenten vinden het een taak van de overheid om sport te financieren.
 - Dat met name de kleine gemeente vanwege het “Regionaal belang-criterium” in de subsidieverordening minder kunnen profiteren van financiële steun van de provincie
 - Niet echt een goede vergelijking is te maken ten aanzien van de bedragen die de respectievelijke gemeenten per inwoner (of anderszins uit te drukken) beschikbaar stellen
 - Dat in de gemeenten de portefeuille sport wisselend is ondergebracht
 - Lelystad doende is met de opstelling van een nieuwe sportnota
 - Een periodiek overleg tussen de sportwethouders en de sportgedeputeerde zinvol wordt geacht
- De voorzitter dankt de gasten en sluit dit gedeelte af.

3. 13.55 uur: Gesprek met professionals/topsporters

Professionals en topsporters vinden dat:

- De provincie recreatieve sport moet stimuleren en bevorderen. Ook sportevenementen zouden naar Flevoland gehaald moeten worden. Sport is een

communicatiemiddel dat uitstraling geeft aan de provincie.

- Er sprake moet zijn van een samenhangend beleid bij overheden. Zij moeten een bewuste keuze maken om sportactiviteiten te stimuleren en deze eveneens financieel ondersteunen. Sport is meer dan ontspanning. Sport levert een bijdrage aan sociale cohesie, veiligheid, normen en waarden enz.
- Topsport samengaat met breedtesporten dat bovenlokale accommodaties nodig zijn; de relatie sport – jeugd – onderwijs moet gelegd worden. Het is dan een kwestie van de juiste combinaties maken om genoemde elementen te verbinden. Bijvoorbeeld in de ochtenduren maken de scholen gebruik van de locatie Eventueel zou een LOM-school de accommodatie kunnen managen. Daarnaast zouden door verenigingen ook diverse indooractiviteiten georganiseerd kunnen worden. Voordeel is dat niet elke club zijn eigen honk hoeft te hebben.
- Er veel talenten zijn in Flevoland maar door het ontbreken van een bvo Flevoland de talenten kwijt raakt. Omniworld doet aan actief scoutingbeleid.
- Het door bestaande en nieuwe regelgeving voor veel organisaties die voor het grootste deel geleid worden door vrijwilligers, moeilijker wordt om aan voldoende vrijwilligers te komen. De organisaties zijn zich er van bewust dat regelgeving nuttig en nodig is maar het zonder meer toepassen van deze regels op een vrijwilligersorganisatie levert de nodige problemen op voor wat menskracht en financiën betreft. Aan de provincie wordt gevraagd dit aspect nadrukkelijk onder de aandacht van de betrokken overheden te brengen.
- Er goede contacten zijn met Sport Service Flevoland.
- Organisaties te maken hebben met onvoldoende instroom en vergrijzing van vrijwilligers. Een probleem dat door sommige organisaties creatief kan worden opgelost.
- Het snelle groeitempo van Flevoland een andere dan de meer traditionele aanpak vergt ten aanzien van het vormgeven van de samenleving. Dit vergt het durven nemen van initiatieven en onderschrijft de noodzaak met name in de beginfase van financiële ondersteuning.

- Onderwijsinstellingen een betere rol zouden kunnen spelen op het terrein van sport (gewezen wordt op een innovatief sportbeleid in de gemeente Amersfoort).
- Dat bij grootschalige sportevenementen koppelingen zouden moeten worden gelegd met het Flevolands Bureau voor Toerisme.

4. 15.05 uur: Gesprek met vertegenwoordigers van verenigingen

Verenigingen hebben te maken met de volgende knelpunten.

- Geen duidelijkheid over het sport beleid van de Provincie.
- Door gebrek aan goede en grote accommodaties kunnen zij sommige zaken niet organiseren.
- Hebben behoefte aan professionalisering. Vooral gemeenten zouden daarin specifiek op in moeten gaan door het aanbieden van cursussen.
- Nieuw Wet en regelgeving worden als een knelpunt ervaren. Besturen worden voortdurend op hun verantwoordelijkheid gewezen maar organisaties kunnen daar steeds minder aan voldoen. Dit vergt veel menskracht en is ook een aanslag is op de geringe financiën. Een bestuurslid voorspelt dat binnen afzienbare tijd een kwaliteitskeur van verenigingen zal worden verlangd. Hoe kan van een amateursvereniging verlangd worden dat zij een stuk professionalisering aanbrengen zonder dat zij daarin professioneel begeleid worden. Aan amateursorganisaties wordt gevraagd regelgeving m.b.t. kantine in acht te nemen, ook kled- en dou cheruimten moeten voldoen aan extra eisen m.b.t. legionellabesmetting. Een extra arbocheck moet gedaan worden en bij wedstrijden/evenementen moeten verkeersregelaars ingeschakeld worden. Aan de provincie wordt gevraagd dit aspect nadrukkelijk te betrekken bij de verdere vormgeving van het sportbeleid.
- Een overzicht van de regelgeving en de financiële consequenties daarvan voor verenigingen wordt door de vertegenwoordiger van AV Spirit overhandigd.
- Opgemerkt wordt dat verenigingen over het algemeen weinig allochtone leden heeft. Dit kan een gevolg zijn van geringe kennis van verenigings-

- structuur of de contributie is een obstakel.
- Weinig ouders zijn bereid daadwerkelijk hulp te bieden in de sportvereniging van zoon of dochter.
 - Vergoeding van vrijwilligers is gebonden aan een bepaald wettelijk vastgesteld bedrag. Verenigingen moeten ervoor waken dat de vergoedingen voor hun trainers dit bedrag niet overschrijden omdat zij anders als werkgevers worden aangemerkt, met alle verdere regelgeving van dien.
 - Relatief weinig allochtonen participeren in een sportvereniging.
 - De sportvereniging Almere 90 base- en softball heeft in het weekend met een hoog watergebruik te maken. Door de wijziging van de tariefstructuur bij de Hydron zijn deze lasten enorm omhoog gegaan. De voorzitter vraagt of de provincie in haar contacten met de Hydron kan onderzoeken of hier wat aan te doen is.

De VVD-fractie verzoekt de verenigingen hun conclusies en bevindingen over het door de NOC NSF gelanceerde plan van verenigingsmanager aan haar op te sturen. De heer Floris verwijst naar een bijeenkomst van het NOC/NSF die gepland is op 19 februari 2004 van 16.00 – 21.00 uur waar het onderwerp “verenigingsmanager” behandeld zal worden.

5. Gesprek met deskundigen van Sport Service Flevoland

De vraag of SSF haar werkplan drastisch zal moeten veranderen naar aanleiding van hetgeen uit voorgaande gesprekken naar voren gekomen is, wordt ontkennend beantwoord. De problematiek zoals die door de deelnemers aan de raadpleging is omschreven wordt ook door SSF herkend. De laagdrempeligheid komt in het geding. Door het wegvallen van sportsubsidies zullen contributieverhogingen volgen; door toenemende regelgeving worden besturen meer en meer belast en steeds minder vrijwilligers zijn bereid tijd in een vereniging te stoppen.

SSF merkt op dat de koppeling doelgroepenbeleid en sport niet goed geregeld is en het eveneens ontbreekt aan een adequate koppeling met andere onderdelen in de samenleving. De organisatie waarschuwt voor de vele (maatschappelijke) waarden die aan sport worden toegedicht. De sportverenigingen zijn daartoe geheel toegerust. SSF tracht sportdeelname te stimuleren met extra

aandacht voor doelgroepen. Zij stuurt en ondersteunt daarin maar de verenigingen moeten het wel zelf doen en oppakken. Ook moet aandacht zijn voor geschikte sportaccommodatie voor gehandicapten.

SSF is actief in lokale, regionale en landelijke organisaties. In het IOS (=Interprovinciaal organisatie van Sportservice) worden zaken besproken zoals wet en regelgeving.

Ook zijn er contacten met Omniworld en daar waar mogelijk wordt naar samenwerking gestreefd.

SSF is zeer tevreden over de sinds 1989 bestaande goede samenwerking met de provincie zowel bestuurlijk als ambtelijk

6. Sluiting

De voorzitter dankt een ieder en sluit deze hoorzitting af om 16.40 uur.

COLOFON

Uitgave: provincie Flevoland, afdeling Sociale Planvorming

Ontwerp: ROV-KGO, provincie Flevoland

Fotografie: Axipress, pag. 2

Anita Riemersma pag. 9, 11, 19, 21, 28

Aram Schalm, Almere 90 pag. 12, 25

AV Spirit pag. 1

Sport Service Flevoland pag. 14, 18

Omniworld Volleybal en Baseball,

Jordi Huisman, pag. 17, 23, 24

Stichting Zeebodemploop pag. 6, 15

P. Klercks-no limit pag. 3, 16, 8

